

OBSAH

Úvodní slovo autorů	7
Použité zkratky	8
Zkratky měn použitých v příkladech	8
Zkratky použité v účetních příkladech	8
Účtový rozvrh účtů použitých v příkladech	9
1. ÚVOD	10
2. ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY	12
2.1 Základní pojmy a zásady	12
<i>Příklad 1 - Cesta letadlem</i>	15
2.2 Druhy cestovních náhrad	17
2.3 Povinnosti zaměstnavatele a podnikatele před zahraniční pracovní cestou	17
2.4 Stanovení výše jednotlivých druhů náhrad cestovních výdajů	20
2.4.1 Jízdní výdaje	20
2.4.2 Stravné	24
2.4.3 Kapesné	26
<i>Příklad 2 - Dvě pracovní cesty v jednom dni</i>	27
<i>Příklad 3 - Krátký pobyt v zahraničí</i>	28
<i>Příklad 4 - Průjezd dvěma státy</i>	29
<i>Příklad 5 - Stravné při cestě letadlem</i>	29
<i>Příklad 6 - Vliv časových pásem</i>	30
<i>Příklad 7 - Krácení stravného</i>	30
2.5 Poskytnutí zálohy na zahraniční pracovní cestu	31
3. VYÚČTOVÁNÍ PRACOVNÍ CESTY	33
3.1 Zjištění výše přeplatku či doplatku	34
<i>Příklad 8 - Přepočty měn</i>	37
<i>Příklad 9 - Záloha ve dvou měnách</i>	38
<i>Příklad 10 - Dva zaměstnanci s jednou zálohou</i>	39
<i>Příklad 11 - Dva zaměstnanci</i>	39
3.2 Postup při neposkytnutí zálohy zaměstnanci	40
4. VALUTOVÁ POKLADNA	41
4.1 Právní úprava	41
4.2 Používání kurzů v účetnictví	42
4.3 Vnitřní účetní směrnice	43
4.3.1 Praktické použití kurzů	44

4.3.2	Nákup a prodej valut přepočteným kurzem směny	45
	<i>Příklad 12 - Nákup valut u peněžního ústavu v případě,</i> <i>že účetní jednotka nemá vlastní devizový účet</i>	46
4.3.3	Přepočet valut na jednotky české měny v případě, že kurzovní lístek ČNB potřebnou měnu neobsahuje	47
4.3.4	Okamžik uskutečnění účetního případu	47
4.3.5	Přepočet zůstatku valutové pokladny na aktuální kurz ČNB	48
4.3.6	Použití účtů pro zaúčtování účetních případů týkajících se cestovních náhrad	49
4.4	Průběh účtování zahraničních cestovních náhrad	49
	Průběh účtování v podvojném a jednoduchém účetnictví	50
5.	POSKYTNUTÍ A VYÚČTOVÁNÍ ZÁLOHY	52
	<i>Příklad 13 - Nákup cizí měny a poskytnutí zálohy</i>	52
	<i>Příklad 14 - Doplatek náhrad cestovních výdajů zaměstnanci</i>	53
	<i>Příklad 15 - Vrácení přeplatku zaměstnancem</i>	58
	<i>Příklad 16 - Vrácení přeplatku v různých měnách</i>	60
	<i>Příklad 17 - Platební karta</i>	65
	<i>Příklad 18 - Trvale přidělená platební karta</i>	66
	<i>Příklad 19 - Záloha na materiál a záloha na zboží</i>	67
	<i>Příklad 20 - Jedna záloha na materiál a cestovní náhrady</i>	68
	<i>Příklad 21 - Záloha na nákupy a cestovní náhrady</i>	70
	<i>Příklad 22 - Záloha na zahraniční pracovní cestu nebyla poskytnuta</i>	74
6.	ROZVAHOVÝ DEN	75
	<i>Příklad 23 - Záloha nevyúčtovaná k poslednímu dni účetního období</i> <i>(např. ke 31. prosinci 2003)</i>	75
	<i>Příklad 24 - Přepočet zůstatku valut k rozvahovému dni</i> <i>(např. ke 31. prosinci 2003)</i>	77
	<i>Příklad 25 - Vytvoření dohadné položky</i>	78
7.	DAŇOVÁ UZNATELNOST CESTOVNÍCH NÁHRAD	80
	<i>Příklad 26 - Nadlimitní cestovní náhrady</i>	82
8.	ZÁVĚR	84
8.1	Souvislý příklad	84
	1. Stanovení průběhu a podmínek pracovní cesty	84
	2. Údaje o skutečném průběhu pracovní cesty	86
	3. Výpočet výše stravného	87
	4. Výpočet výše kapesného	89
	5. Výpočet výše náhrad za použití vozidla zaměstnance	89
	Základní náhrada (ZN)	89
	Náhrada za spotřebované pohonné hmoty (NPHM)	89
	6. Celkové údaje	90
	7. Vyúčtování zálohy	91

8. Účtování	92
9. Daň silniční	93
PŘÍLOHY	95
Příloha č. 1 - Vnitřní účetní směrnice	96
Příloha č. 2 - Vnitřní předpis o cestovních náhradách	98
Příloha č. 3 - Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách	101
Příloha č. 4 - Vyhláška MF č. 537/2002 Sb.	115
Příloha č. 5 - Vybraná ustanovení účetních předpisů k valutové pokladně ...	121

výši, zda o poskytování záloh a jejich vyúčtování správně ve svém účetnictví účtují, zda při tom vznikají kurzové rozdíly, zda vůbec musí mít zřízena tzv. valutovou pokladnu apod. Někteří zaměstnavatelé dokonce svým zaměstnancům ani zálohy na zahraniční pracovní cesty neposkytují. Pak vznikají problémy s vypořádáním nároků zaměstnance na náhrady cestovních výdajů, příp. také (zčásti cestovní náhrady) s vypořádáním výdajů za materiál nakoupený v zahraničí, ubrazení služby apod. S tím souvisí také často opomenutá povinnost zřízení a správného vedení tzv. valutové pokladny. Řešení těchto a některých dalších navazujících problémů, včetně jejich daňového řešení, se v této publikaci pokusíme na řadě praktických příkladů objasnit. Současně připomeneme některé důležité povinnosti zaměstnavatelů (právnických osob i fyzických osob) i podnikatelů jako účetních jednotek. Předpokládáme, že čtenář je alespoň obeznámen se základními ustanoveními zákona o cestovních náhradách a zákona o účetnictví.

Možná se postupy uvedené v publikaci budou zdát některým čtenářům příliš složité. Na tom však neneseme žádnou vinu, a také máme za to, že úpravou stávajících zákonných předpisů by bylo možno v řadě případů postupy zjednodušit.

Doufáme, že v publikaci najde alespoň částečný návod na řešení problémů i tazatelka, která v diskusním fóru na nejmenovaných webových stránkách svůj dotaz začala slovy: „Nesnáším cestovní náhrady v cizí měně!! Prosim zachraňte mě!!!“